

Κυκλώματα του υποκόσμου

Μια **αστυνομική ιστορία** με κλασικά **νουάρ** στοιχεία που αποτυπώνει τις διαδρομές της **σύγχρονης παρανομίας** στην **Ελλάδα**

ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

Κάθε χρόνο στην Ελλάδα εμφανίζονται καινούργιοι συγγραφείς αστυνομικών ιστοριών, είτε νέοι είτε μεγαλύτεροι στην ηλικία. Ξεφυλλίζοντας τα βιβλία τους, παρατηρούμε πως αρκετοί από αυτούς αξιοποιούν τα διαθέσιμα τους, τα οποία περιλαμβάνουν τόσο τους κλασικούς μετρ του είδους όσο και τους νεότερους ομοτέχνους τους, κυρίως τους Σκανδιναβούς που έχουν πλημμυρίσει τον κόσμο με τα έργα τους – ορισμένα από τα οποία έχουν μεταφερθεί στον κινηματογράφο και στην τηλεόραση. Ένας από τους νέους συγγραφείς είναι ο **Χρήστος Γιαννάκενας**, ο οποίος δεν επιχειρεί να γράψει όπως αρκετοί συνομήλικοί του. Αυτοί οι νέοι θεωρούν πως ένα αστυνομικό βιβλίο πρέπει να είναι πολυσέλιδο – «τούβλα» αποκαλούνται αυτά στην αρχή –, φλύαρο, γεμάτο βία, αίμα και κάμποσους αστυνομικούς που ασχολούνται με μια εγκληματική υπόθεση. Στο μυθιστόρημά του *Αίμα στις στάχτες* (εκδ. Μεταίχμιο), ο Γιαννάκενας (Αθήνα, 1994) που έχει σπουδάσει Θεολογία κι εργάζεται ως υπάλληλος σε αλυσίδα βιβλιοπωλείων της Αθήνας, διαφοροποιείται. Σημειώνει πως στις πηγές της έμπνευσής του περιλαμβάνονται οι συγγραφείς αστυνομικών αναγνωσμάτων *Ρέιμοντ Τσάντλερ*, *Ζαν-Παρίκ Μανσέτ* και *Τζέιμς Κράμλεϊ*. Επίσης, λατρεύει, «το κλασικό και νέο νουάρ σινεμά». Ευθύς εξ αρχής ο αναγνώστης παρατηρεί πως πράγματι ο πρωτοεμφανιζόμενος

συγγραφέας αξιοποιεί τα διαθέσιμά του και γράφει μια εξαιρετική αστυνομική ιστορία με νουάρ στοιχεία, στα οποία περιλαμβάνονται η μοναξιά, η νοσταλγία, κάποιου είδους σκληρότητα.

Ο ήρωας-αφηγητής, ο Δημήτρης Κανιάρης, φανατικός θαυμαστής της αστυνομικής λογοτεχνίας – κάνει λόγο για ένα βιβλίο του Μεξικανού **Πάκο Ιγνάσιο Τάμπο II** – παίρνει ένα αναπάντεχο τηλεφώνημα από τη Βάσω, μια πρώην του, με ενδιαφέροντα στην υποκριτική, η οποία κάπως φοβισμένη του ζητάει να κάνει τον ντετέκτιβ, παρακολουθώντας τον φίλο της, τον Παύλο Σοφό, άνθρωπο του θεάτρου. Παρά τους δισταγμούς του, ο ήρωας, γιος αστυνομικού, δέχεται να αναλάβει τον ρόλο που του αναθέτει – έχει μια μικρή προϋπηρεσία στο αντικείμενο –, χωρίς να υποψιάζεται πως η απόφασή του ενέχει κινδύνους για την ίδια του τη ζωή. Αρχίζει λοιπόν να παρακολουθεί τον Παύλο, αλλά σύντομα διαπιστώνει πως η δουλειά του ερασιτέχνη ντετέκτιβ δεν είναι τόσο απλή όσο φαίνεται. Διότι, σύντομα βρίσκει τη Βάσω, την εντολέα του, σκοτωμένη. Γιατί; Μήπως ανακάλυψε πως ο φίλος της πουλάει ναρκωτικά;

Στην υπόθεση όπου μπλέκει ο ήρωας είναι αναμειγμένοι πρεζέμποροι, αστυνομικοί, μπράβοι, γενικά άνθρωποι του υποκόσμου, χρήστες ναρκωτικών, αλλά και επιχειρηματίες με οφσόν εταιρείες και μεγάλη επιρροή στην πολιτική ζωή της χώρας. Με λίγα λόγια, διαβάζουμε για

την παρανομία στη σύγχρονη Ελλάδα, όπου ημεδαποί και αλλοδαποί επιδίδονται σε κλοπές από αποθήκες καυσίμων, για τραπεζικούς λογαριασμούς στο εξωτερικό, για θανάτους σεσημασμένων κακοποιών από υπερβολική δόση, για κυκλώματα που λειτουργούν συλλογικά ή αυτόνομα. Ενίοτε, γίνεται μνεία γνωστών γεγονότων που έχουν συγκλονίσει το πανελλήνιο (παραδείγματος χάρι, η φωτιά στο Μάτι), αλλά μολονότι ο αφηγητής μιλάει για τους πέντε πρωθυπουργούς τα τελευταία έντεκα χρόνια στη χώρα μας, αποφεύγει να θίξει πολιτικά ζητήματα. Στα θετικά του μυθιστορήματος είναι το ανάλαφρο ύφος και το ιδιότυπο χιούμορ του συγγραφέα, το λεξιλόγιο των ηρώων που χρησιμοποιούν μια ιδιόζουσα γλώσσα, δηλαδή το σύγχρονο γλωσσικό ιδίωμα των νέων, που ενίοτε αγγίζει τη χυδαιότητα (η λέξη «σκατά» και τα παράγωγά της αναφέρεται πάνω από 20 φορές, άλλες τόσες η λέξη «μαλάκας»). Οι αναγνώστες κάποιας ηλικίας μάλλον αγνοούν τη σημασία ορισμένων λέξεων της νέας γενιάς, όπως «τζιβάτοι», «γκοθάδες», «κάνκουρες», «χίπστερ», «μπίχλα», που προφανέστατα δεν έχουν μπει ακόμα στα λεξικά της νεοελληνικής γλώσσας (οι λέξεις «τζούρα» και «ντόπα» περιέχονται). Σε κάθε περίπτωση, το *Αίμα στις στάχτες* διαβάζεται με απόλαυση, δεν κουράζει, έχει ανατροπές, η δικαιοσύνη αποδίδεται και κυρίως αποτελεί το πρώτο βήμα, αρκετά ελπιδοφόρο, του Χρήστου Γιαννάκενα στην αστυνομική λογοτεχνία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΕΝΑΣ
Αίμα στις στάχτες
Εκδόσεις Μεταίχμιο,
2022, σελ. 216,
τιμή 12,20 ευρώ